
POSTĘPOWANIE USTAWODAWCZE W POLSCE

– prawo, zwyczaje i praktyka

Maciej Borski
Rafał Glajcar
Bogusław Przywora

**Maciej Borski
Rafał Glajcar
Bogusław Przywora**

**Postępowanie ustawodawcze w Polsce
– prawo, zwyczaje i praktyka**

**Maciej Borski
Rafał Glajcar
Bogusław Przywora**

Postępowanie ustawodawcze w Polsce – prawo, zwyczaje i praktyka

Sosnowiec – Katowice – Częstochowa 2015

Recenzenci:

dr hab. Paweł Chmielnicki, prof. WSiZ

dr hab. Bogumił Szmulik, prof. UKSW

Redaktor Oficyny Wydawniczej „Humanitas”:

Danuta Dziewięcka

Projekt okładki:

Bartłomiej Dudek

Copyright by

Oficina Wydawnicza „Humanitas”

ul. Kilińskiego 43

41-200 Sosnowiec

tel.: 32 363 12 25

e-mail: wydawnictwo@humanitas.edu.pl

dystrybucja@humanitas.edu.pl

ISBN: 978-83-64788-75-8

Sosnowiec – Katowice – Częstochowa 2015

Publikacja sfinansowana została ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznanych na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 217908/E-713/S/2014 z dnia 25 lutego 2014.

Spis treści

Wstęp	7
 Rozdział I	
Ustawa jako źródło prawa powszechnie obowiązującego	13
1.1. Demokratyczne państwo prawne	13
1.2. Hierarchiczna struktura źródeł prawa	17
1.3. Parlament i funkcja ustawodawcza	20
1.4. Kto uchwała ustawy?	23
1.5. Ustawa jako akt normatywny o nieograniczonym zakresie przedmiotowym	28
 Rozdział II	
Projekt ustawy	31
2.1. Podstawowe wymogi dotyczące projektu ustawy	31
2.1.1. Uzasadnienie projektu ustawy	33
2.1.2. Wewnętrzna spójność projektu ustawy	38
2.2. Rządowy system tworzenia prawa	40
 Rozdział III	
Wykonanie inicjatywy ustawodawczej	47
3.1. Pojęcie inicjatywy ustawodawczej	47
3.2. Podmioty dysponujące inicjatywą ustawodawczą	50
3.2.1. Organy państwowe	52
3.2.2. Podmioty zbiorowe	64
3.3. Wycofanie inicjatywy ustawodawczej	75
 Rozdział IV	
Rozpatrywanie projektu ustawy przez Sejm	80
4.1. Koncepcja trzech czytań i procedura wszczęcia postępowania	80
4.2. Pierwsze czytanie projektu ustawy	84
4.3. Etap prac w komisjach	90
4.4. Komisja Ustawodawcza w postępowaniu ustawodawczym	98
4.5. Wysłuchanie publiczne	101
4.6. Drugie czytanie projektu ustawy	106
4.7. Trzecie czytanie projektu ustawy	111

Rozdział V

Dalsze etapy postępowania w sprawie uchwalonej przez Sejm ustawy	117
5.1. Udział Senatu w procesie ustawodawczym w świetle Konstytucji RP	117
5.2. Prace nad ustawą właściwych komisji senackich.....	121
5.3. Zakres dopuszczalnych poprawek Senatu do ustawy uchwalonej przez Sejm.....	124
5.4. Postępowanie w Sejmie w sprawie rozpatrzenia propozycji Senatu.....	129

Rozdział VI

Odrębności postępowania z określonymi rodzajami projektów ustaw	134
6.1. Postępowanie z projektem pilnym	134
6.2. Postępowanie z projektem ustawy budżetowej	139
6.3. Postępowanie z projektami kodeksów.....	141
6.4. Postępowanie z projektem ustawy o zmianie Konstytucji.....	144
6.5. Postępowanie z projektami ustaw wykonujących prawo UE	151
6.6. Postępowanie z obywatelskim projektem ustawy	154

Rozdział VII

Udział Prezydenta RP w końcowej fazie postępowania ustawodawczego	159
7.1. ...rzecz o uprawnieniach reaktywnych	159
7.2. Podpisywanie ustaw	159
7.3. Prewencyjna kontrola konstytucyjności ustaw	161
7.3.1. Wniosek do Trybunału Konstytucyjnego	162
7.3.2. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego i ich skutki	166
7.4. Weto ustawodawcze	171
7.4.1. Uzasadnienie wniosku o ponowne rozpatrzenie ustawy przez Sejm	172
7.4.2. Uzupełnienie postępowania legislacyjnego	179
7.5. Prewencyjna kontrola konstytucyjności ustaw i weto ustawodawcze w praktyce...	182

Rozdział VIII

Analiza danych o prawno-społeczno-gospodarczych przesłankach	
stanowienia wybranych ustaw z lat 2013-2014	189
8.1. Przedmiot i cel badań	189
8.2. Zakres analizowanych ustaw	189
8.3. Wnioski.....	221
Zakończenie.....	225
Wykaz rysunków i tabel	227
Bibliografia	228